կուսի՝ կաթողիկէ Հայերու գաւանութեան յարած էր շատ հին ժամանակներէն։

Իր մասին գիտցածներս սակայն շատ քիչ են՝ բայց հաստատուն, այնպէս որ իր գոյութիւնը գիտենք, բայց պարագաներն ու վերջը, եւ թուականները կ՚անգիտանանք։

Ցամին 1906 Յունուար 2ին, երբ Կ. Պոլիս Անտոնեան Մեծարոյ Միաբանութեան Դիւանին մէջ հետազօտութիւններ կը կատարէի, Դիւանապետն Մեծ. Հ. Խսահակ Վ. Սրապեան ինձ անստորագիր Հայերէն հին գրութիւն մը յանձնեց, որուն գրէն գեր. Աբբահայրն Միսաէլեան հաստատեց՝ թէ իրենց Միաբան Հ. Աթանաս Վ. Սառաֆեանին գիրն ըլլայ, որ յետոյ (1795—1815) ձեռնադրուիլ Արքեպ. էր Հայ կղերականաց ի Հռոմ։ Սակայն գրել տուողը կամ պատմողն է նոյն Անտոնեանց Հռոմի վանաց Մեծաւորն՝ Հ. Գրիգոր Վ. Ներսէսեան (Նիփոթ, † 3 Օգ. 1787)։ Սոյն գրութիւնը նոյնութեամբ յառաջ կը բերեմ Արքեպ.ի վրայ տուած տեղեկութեան համար, թէպէտ ամբողջն Մեսրոպ եւ Աթանաս Եպս.ներու կը վերաբերի, որոնց վրայ ուրիշ անգամ առանձինն պիտի խօսիմ.

Ծանօթութիւնք ինչ շուրջ զքահանայական կամ զեպիսկոպոսական ձեռնադրութեամբ աթանաս եպիսկոպոսի Մերսեան, եւ Մեսրոպ եպիսկոպոսի քահեայ առապեան ըստ հօր Գրիգորի։

Շուրջ զամաւն 1740 մինչ առաքելոյ յառաքելութիւն ի Կ. Պոլիս ընդ Կ. Պոլսեցի հօր